

CHUYÊN ĐỀ ĐẶC BIỆT | ÂM NHẠC XUYÊN TỘC NGƯỜI: “THẦN THOẠI TIẾP NỐI” GIỮA TRUYỀN THỐNG, HIỆN ĐẠI VÀ TƯƠNG LAI

Billboard China | 15 tháng 7 năm 2017

Tác giả: Huệ Trí Như

Chuyên đề đặc biệt – Âm nhạc muôn phương, số 4

Lời mở đầu

Một thầy giáo trung học từng nói với học trò rằng, khi sáng tác The Wall (Bức tường), Pink Floyd không chỉ muốn đưa chúng ta đến với những điều chưa từng biết, mà còn muốn phơi bày một sự thật đáng suy ngẫm: con người đôi khi miễn cưỡng đến nhường nào trước việc tìm hiểu những nền văn hóa khác biệt.

Ngồi dưới lớp học năm ấy, Andy Bauer đặc biệt thấm thía lời nhận xét ấy.

Nhiều năm sau, khi bắt đầu sáng tác âm nhạc của riêng mình, Andy nuôi dưỡng một khát vọng: tạo nên thứ âm nhạc có khả năng đưa con người bước thẳng vào thế giới của những nền văn hóa khác, bằng con đường trực tiếp nhất, nguyên sơ nhất và đầy hứng khởi nhất.

Anh gọi đó là “âm nhạc xuyên tộc người” (interethnic music).

Khi những thế giới âm thanh gặp nhau

Gặp lại Andy Bauer tại phòng thu trong khu sáng tạo văn hóa Mậu Long, tôi nhận thấy anh chẳng thay đổi bao nhiêu so với ba năm trước.

Ban nhạc Living Mythologies (Thần thoại tiếp nối) của Andy đang thực hiện album đầu tay, với gần 90% khối lượng công việc đã hoàn tất. Buổi thu âm hôm ấy chủ yếu dành cho phần trống và guitar.

Tay trống Aizimaiti xuất hiện đúng hẹn, mang theo hai chiếc trống daf và một chiếc trống châu Phi. Nghệ sĩ guitar Yasen ngồi bên bàn điều khiển, đôi tay khẽ lướt trên dây đàn. Thành viên nữ duy nhất của ban nhạc, Nguyễn Phương Trân, ngồi trên ghế sofa, chăm chú đọc cuốn Vì sao trở thành kẻ thù: Luận về xung đột tộc người và tôn giáo.

Một khúc dân ca Tuva du dương vang lên, rồi lại vang lên. Tôi và Phương Trân thỉnh thoảng trao đổi vài câu chuyện. Những cuộc thảo luận xen lẫn các lượt thu âm kéo dài từ tám giờ tối cho đến tận đêm khuya.

Living Mythologies trong cuộc phỏng vấn độc quyền với Billboard China.

Từ tiếng hát Tuva đến một hành trình tìm kiếm bản sắc âm nhạc

Mối duyên quen biết giữa tôi và Andy bắt đầu từ năm 2014.

Tháng Sáu năm ấy, Alash, ban nhạc Tuva nổi tiếng, thực hiện chuyến lưu diễn đầu tiên tại Trung Quốc, với một điểm dừng ở Bắc Kinh. Những âm thanh như vọng về từ trời cao và lòng đất của Alash đã khiến khán giả xúc động sâu sắc.

Đêm diễn ấy, Andy Bauer xuất hiện với tư cách nghệ sĩ mở màn, trình diễn một tiết mục độc tấu đặc sắc.

Một gương mặt phương Tây cất lên chất giọng của miền Đông Bắc Á — sự kết hợp giữa hình ảnh và âm thanh ấy vừa bất ngờ, vừa cuốn hút. Đó cũng là lần đầu tiên tôi được chứng kiến một người Mỹ biểu diễn nghệ thuật hát cổ họng khöömei.

Trong vốn trải nghiệm âm nhạc còn hạn chế của mình, tôi cảm nhận lối trình diễn của Andy hết sức tự nhiên, mang đậm tinh thần Tuva.

Người Tuva gìn giữ những truyền thống tín ngưỡng gắn với shaman giáo và quan niệm vạn vật hữu linh. Tiếng Tuva thuộc nhóm ngôn ngữ Turk, còn nghệ thuật hát cổ họng đa thanh của họ lại mang một sức hấp dẫn gần như huyền hoặc. Phần trình diễn của Andy, theo một cách trực quan, đã mở ra trước mắt khán giả một cánh cửa dẫn vào thế giới văn hóa Tuva.

Ngồi đối diện tôi lúc này, Andy và cô gái Việt Nam Nguyễn Phương Trân đều từng theo học chương trình tiến sĩ tại Đại học Dân tộc Trung ương ở Bắc Kinh. Hai người đã đăng ký kết hôn tại đây.

Phương Trân kể rằng chính mối quan tâm chung dành cho văn hóa Nội Á đã đưa họ đến với nhau.

Theo học ngành dân tộc học, Phương Trân đã bảo vệ thành công luận án tiến sĩ và hiện công tác tại Trung tâm Nghiên cứu các Dân tộc Thiểu số Trung Quốc. Andy tiếp tục chương trình nghiên cứu tiến sĩ về châu Á học và kinh tế học, đồng thời phát triển Living Mythologies như một dự án âm nhạc xuyên văn hóa.

Khi tôi hỏi vì sao lựa chọn đến Trung Quốc, Andy chia sẻ:

“Khoảng cuối những năm trung học, tôi bắt đầu cảm thấy những bài hát tiếng Anh mình nghe có phần lặp lại. Những âm thanh ấy không còn đủ sức thôi thúc tôi thử thách bản thân, tìm kiếm những điều tốt đẹp hơn.

Tôi chủ động tìm nghe nhạc Ấn Độ. Khoảng mười hai năm trước, tôi đến xem một buổi biểu diễn gần Chicago và tình cờ được nghe ban nhạc Yat-Kha. Đó là lần đầu tiên tôi tiếp xúc với nghệ thuật hát cổ họng Tuva. Từ đó, tôi đặc biệt say mê âm nhạc nơi này.

Sau khi học nhân học nghệ thuật ở đại học, tôi hình thành một suy nghĩ: nhất định phải tìm được tiếng nói âm nhạc của riêng mình."

Khát vọng sáng tạo âm nhạc đa văn hóa đã đưa Andy đến Bắc Kinh.

Trong hành trình học tập tại Nhật Bản, Nga, Trung Quốc và Việt Nam, anh đã học sáu ngoại ngữ cùng nhiều kỹ thuật âm nhạc khác nhau. Và trên hành trình ấy, anh lần lượt gặp gỡ những người về sau trở thành bạn đồng hành trong Living Mythologies.

Nguyễn Phương Trân: Từ văn chương Xô viết đến tiếng hát miền Altai

Nguyễn Phương Trân đến Bắc Kinh đã mười năm, sớm hơn Andy hai năm.

Gia nhập Living Mythologies, gần đây cô đang học một cách có hệ thống nghệ thuật trình diễn đàn bầu và thanh nhạc.

Mẹ của Phương Trân là một nhà nghiên cứu văn học. Cùng với ảnh hưởng sâu rộng của văn hóa Xô viết tại Việt Nam, môi trường gia đình đã đưa cô đến với nhiều tác phẩm văn học Liên Xô từ thuở nhỏ.

Trong số những nhà văn cô yêu thích có Chinghiz Aitmatov, nhà văn Kyrgyzstan nổi tiếng, một gương mặt tiêu biểu của nền văn học Xô viết đương đại.

Những trang viết của Aitmatov về dãy Thiên Sơn và hồ Issyk-Kul đã gieo vào trí tưởng tượng của Phương Trân một miền đất xa xôi, vừa lạ lẫm vừa thân thuộc.

Sau khi đến Đại học Dân tộc Trung ương học thạc sĩ, cô kết bạn với một nữ sinh người Kazakh đến từ Ili. Hai người nhanh chóng trở nên thân thiết.

Những cuộc gặp gỡ tình cờ ấy dần kết thành một niềm tin mãnh liệt trong Phương Trân: nhất định trong đời mình, cô phải một lần đặt chân đến Thiên Sơn.

Về sau, Phương Trân bắt đầu quan tâm đến nghệ thuật hát cổ họng của người Altai.

Cô phát hiện rằng kai, một kỹ thuật hát cổ họng truyền thống của Altai, không đơn thuần là một hình thức biểu đạt âm nhạc, mà còn đảm nhiệm nhiều chức năng xã hội thông qua sự hiện diện trong các nghi lễ tín ngưỡng và tôn giáo.

Tuy nhiên, Phương Trân thừa nhận việc khai thác sâu bình diện âm nhạc không phải sở trường của mình. Hướng tiếp cận của cô chủ yếu xuất phát từ dân tộc học.

Cũng trong thời gian ấy, Andy đang nghiên cứu nghệ thuật hát cổ họng Tuva.

Cộng hòa Altai nằm về phía tây Cộng hòa Tuva, cả hai đều thuộc miền nam Siberia. Cùng chia sẻ mối quan tâm với những truyền thống âm thanh của khu vực nhưng tiếp cận từ các hướng nghiên cứu khác nhau, cuộc gặp gỡ giữa Phương Trân và Andy dường như mang một chút duyên định.

Phim tài liệu cá nhân về Nguyễn Phương Trân: "Có bạn trên mọi nẻo đường".

Paizula: Từ Urumqi đến Berklee, hành trình phá vỡ những giới hạn

Trước khi rời phòng thu, Andy cho biết thành viên mới của ban nhạc, Paizula, sắp trở về Bắc Kinh để hội ngộ cùng mọi người.

Một tuần sau, tôi gặp chàng nghệ sĩ tài năng xuất thân từ Berklee tại nhà Andy.

Chuyến trở về Trung Quốc lần này của Paizula chủ yếu nhằm tham gia ghi hình chương trình Golden Melody của Đài Truyền hình Giang Tô.

"Tôi đưa theo một nhóm bạn nhạc công từ Mỹ. Chúng tôi đảm nhiệm phần ban nhạc đệm, thu hình bốn số trong vòng một tháng."

Sự phát triển mạnh mẽ của thị trường biểu diễn âm nhạc Trung Quốc khiến Paizula nhìn thấy nhiều cơ hội mới.

"Không khí âm nhạc trong nước bây giờ rất tốt, cũng rất quốc tế. Trước kia hầu như không có lễ hội âm nhạc, còn bây giờ gần như tuần nào cũng có."

Năm 2009, Paizula giành học bổng toàn phần vào Berklee College of Music, trở thành nghệ sĩ người Uyghur đầu tiên theo học tại ngôi trường danh tiếng này.

Sau khi tốt nghiệp, anh tiếp tục phát triển sự nghiệp âm nhạc tại Boston và thành lập ban nhạc funk mang tên Background Orcs.

Khi nói đến quá trình hình thành tư duy và năng lực âm nhạc của mình, chàng trai người Uyghur đến từ Urumqi không ngần ngại nhìn lại những giới hạn của nền giáo dục mà anh từng trải qua.

Anh gọi đó là một thứ "giáo dục âm nhạc giả tạo".

"Ban đầu tôi học saxophone, sau đó chuyển sang clarinet và thi vào chuyên ngành clarinet của Học viện Nghệ thuật Tân Cương. Lý do rất thực tế: chơi clarinet dễ kiếm việc hơn, bởi saxophone không có chỗ trong một dàn nhạc giao hưởng."

Nhìn lại thời đại học, nơi việc học chủ yếu xoay quanh ghi nhớ bản nhạc, học thuộc sách vở và lấy bằng cấp, Paizula nhận thấy hệ thống ấy chưa thực sự khuyến khích năng lực sáng tạo độc lập.

“Mãi đến khi sang Mỹ, tôi mới hiểu rằng vấn đề không phải do mình kém cỏi, mà là cách người ta dạy chưa đúng.

Điều đầu tiên tôi học được ở đó là tinh thần chia sẻ — share. Tôi cũng học cách chân thành khen ngợi người khác.

Người Mỹ rất biết cách động viên, ngay cả khi một người chưa thật sự xuất sắc.

Thầy hướng dẫn của tôi là một nghệ sĩ từng năm lần đoạt giải Grammy. Tôi biết rõ trình độ bản thân đến đâu, nhưng ông chưa bao giờ tiếc những lời ghi nhận và khích lệ.

Ở Mỹ, tôi nhận ra mình có thể tham gia rất nhiều thể loại âm nhạc khác nhau. Ý nghĩ rằng ‘tôi chỉ thích phong cách này’, hay ‘tôi chỉ giỏi thể loại kia’, thực ra quá chật hẹp và đơn điệu.

Mọi thứ đều có sự kết nối. Nốt nhạc và tiết tấu có thể khác nhau, nhưng chiều hướng vận động và khát vọng biểu đạt nhiều khi vẫn tương đồng.

Bất kỳ thứ âm nhạc nào, chỉ cần chân thành, đều có khả năng lay động con người.

Nếu cảm xúc được cảm nhận và truyền tải trọn vẹn, đó chính là âm nhạc hay.”

So với giáo dục trong nhà trường, hành trình tự học của Paizula còn đáng chú ý hơn.

Anh từng bị chinh phục ngay lập tức khi xem một buổi biểu diễn của Askar Grey Wolf.

“Lúc đó tôi chỉ nghĩ: Trời ơi, tuyệt vời quá!”

Và anh bắt đầu tập chơi bass.

Hai năm sau, ở tuổi mười lăm, Paizula chính thức gia nhập ban nhạc Askar Grey Wolf với vai trò nghệ sĩ bass.

“Askar là một ban nhạc rock thực thụ, pha thêm chút âm hưởng dân tộc, mang tinh thần mạnh mẽ và quyết liệt. Khoảng 90% sáng tác của họ là rock.

Nếu nhắc đến những tên tuổi được biết đến rộng rãi thời ấy như Black Panther, Tang Dynasty, Cui Jian hay Again, thì Askar chính là một đại diện của rock Tân Cương.

Âm nhạc của Askar có một không gian thẩm mỹ rất đẹp.

Anh ấy thông thạo tiếng Uyghur và tiếng Hán, nhưng khi hát bằng tiếng Hán, anh không đơn thuần hát lại những ca khúc có sẵn. Anh hát bằng chính sắc thái ngôn ngữ và cá tính của mình.

Askar thuộc thế hệ nghệ sĩ Uyghur hiện đại đầu tiên. Trong cộng đồng của mình, anh có vị thế tương tự Cui Jian. Nhưng tầm ảnh hưởng của anh đã vượt ra ngoài phạm vi một tộc người để trở thành biểu tượng của tinh thần đa văn hóa.”

Living Mythologies: Ba mươi nhạc cụ, sáu kỹ thuật hát cổ họng và tám ngôn ngữ

Living Mythologies được thành lập năm 2015, là dự án âm nhạc xuyên văn hóa do nghệ sĩ người Mỹ Andy Bauer khởi xướng.

Ban nhạc quy tụ những nghệ sĩ xuất thân từ nhiều vùng đất và truyền thống âm nhạc khác nhau: Radik Tyulyush, nghệ sĩ Tuva thuộc ban nhạc Huun-Huur-Tu; Aizimaiti Aikenmu, nghệ sĩ người Uzbek đến từ Aksu, từng cộng tác với Askar Grey Wolf và ca sĩ Han Hong; Yasen Altan, nghệ sĩ người Uyghur đến từ Kashgar, thành viên ban nhạc Jam; Paizula, nghệ sĩ người Uyghur đến từ Urumqi; Nguyễn Phương Trân, nghệ sĩ và nhà nghiên cứu người Việt Nam; cùng Andy Bauer, người sáng lập dự án.

Với hơn ba mươi loại nhạc cụ, sáu kỹ thuật hát cổ họng và tám ngôn ngữ, Living Mythologies không chỉ hướng đến sự pha trộn đơn thuần.

Điều họ tìm kiếm là một thế giới âm thanh phong phú, được hình thành từ những cuộc tiếp xúc sâu sắc và lâu dài với các nền văn hóa khác nhau.

Tháng Mười năm ngoái, nhận lời mời của nghệ sĩ người Miêu Diegui tại Quý Châu, Living Mythologies tham gia sự kiện biểu diễn âm thanh tại Dạ Lang Cốc.

Không gian hang động đá vôi và dòng sông Siya bao quanh quần thể thành cổ Dạ Lang tạo nên một trường âm học độc đáo. Lễ hội âm nhạc mang tinh thần nguyên sơ ấy đem lại cho các thành viên trải nghiệm đầy phấn khích.

Từ thành công của lần thử nghiệm này, cuối năm, ban nhạc tiếp tục thực hiện một chuyến lưu diễn ngắn.

Tuy nhiên, hành trình biểu diễn cũng làm bộc lộ những thách thức.

Quá nhiều yếu tố âm nhạc, quá nhiều ngôn ngữ khiến việc chuyển đổi giữa các phần trở nên phức tạp.

Nghệ sĩ hát cổ họng Tuva Radik Tyulyush đã thử học một số câu tiếng Uyghur, nhưng việc yêu cầu anh ứng tác bằng ngôn ngữ này trên sân khấu dường như chưa thật sự khả thi.

Bên cạnh đó là bài toán về nghệ thuật kể chuyện.

Đối với Andy, âm nhạc mà ban nhạc theo đuổi mang tính nghiên cứu, nhằm khám phá và kể lại những trạng thái khác nhau của đời sống con người thông qua sự vận động của câu chuyện.

Nhưng làm thế nào để phát triển khả năng tự sự? Làm sao để truyền tải chủ đề của ca khúc trên sân khấu mà không phải giải thích quá dài dòng? Và làm sao để khán giả có thể bước vào thế giới ý nghĩa của tác phẩm một cách tự nhiên?

Ngoài những thử nghiệm bổ sung về hình ảnh, Andy vẫn không ngừng tìm kiếm phương thức biểu đạt trọn vẹn nhất cho không gian thẩm mỹ xuyên tộc người mà Living Mythologies theo đuổi.

Khi âm nhạc trở thành một hình thức văn học truyền khẩu

“Chúng tôi có những câu chuyện khác nhau để kể. Vì thế, mỗi thành viên trong ban nhạc đều phải hát, phải biểu đạt. Tất cả đều tham gia vào quá trình kể chuyện.

Chúng tôi đã dành rất nhiều thời gian nghiên cứu học thuật, rồi lại bước sang sáng tạo âm nhạc.

Mục đích của việc làm nhạc là tạo ra một thứ gì đó mang tinh thần văn học truyền khẩu, nơi những vùng đất chúng tôi từng đi qua, những ảnh hưởng chúng tôi từng tiếp nhận, đều có thể hiện diện nhiều nhất có thể.

Tôi vẫn luôn suy nghĩ về khái niệm ‘hiện đại’.

‘Hiện đại’ đối với người Uyghur là gì?

Sự hiện đại của người Ấn Độ chắc chắn không giống sự hiện đại của người Mỹ.

Vậy ‘hiện đại’ của chính chúng tôi là gì?

Khi những nền văn hóa gặp gỡ, va chạm và giao thoa, cách con người tồn tại và cảm nhận thế giới có thể biến đổi thành một điều hoàn toàn khác.

Để âm nhạc có chiều sâu và mang tính tự sự hơn, chúng tôi không thể chỉ đơn giản chất chồng những nhạc cụ khác nhau lên cùng một bản phối.

Chúng tôi cố gắng sáng tác từ những chất liệu mình thực sự hiểu biết, những chủ đề mình quen thuộc, có quan điểm và có khả năng tự đưa ra đánh giá.”

Andy bổ sung:

“Có thể tóm lược thứ âm nhạc ấy bằng hai từ: vibe và live. Tôi gọi nó là vive music.

Đó là một thứ âm nhạc sống động, đương đại, có hệ thống biểu đạt độc lập của riêng mình.”

Vượt qua những đường biên của bản sắc

Khi tôi hỏi vì sao lựa chọn gia nhập Living Mythologies, Paizula trả lời:

“Ban nhạc này không mang dấu ấn áp đảo của bất kỳ một cá nhân nào.

Andy không có tư tưởng lấy người Mỹ làm trung tâm. Những thành viên khác cũng không mang tâm lý tự tôn tộc người kiểu 'người Tân Cương sinh ra đã giỏi ca hát, nhảy múa'.

Andy mời tôi tham gia không phải đơn giản vì tôi chơi bass giỏi, hay vì ban nhạc đang thiếu một tay bass.

Chúng tôi chỉ muốn cùng nhau làm một việc — một việc mà tất cả đều yêu thích.

Điều đẹp đẽ nhất ở ban nhạc này nằm trong chính ý nghĩa tồn tại của nó.

Con người được trở về với trạng thái nguyên sơ, không bị định nghĩa bởi màu da, vùng đất xuất thân hay nhạc cụ mình chơi.

Vạn vật vốn là một thể thống nhất. Và tất cả chúng tôi đều ở trong đó, cùng nhau."

Quan niệm âm nhạc cởi mở và bao dung của Paizula cũng phản ánh tinh thần giao lưu ngày càng sâu rộng của thế giới đương đại.

Anh nói:

"Tôi chỉ đại diện cho chính mình. Tôi không đại diện cho một cộng đồng. Và nơi tôi sinh ra cũng không thể định nghĩa tôi."

Andy và Paizula đã quen biết nhau tám năm.

"Nhiều người phải quen biết nhau suốt nhiều năm mới nhận ra rằng họ có thể cùng thành lập một ban nhạc.

Tôi từng thực hiện nghiên cứu điền dã tại nhiều cộng đồng Uyghur, học ngôn ngữ, phong tục và kỹ thuật chơi nhạc cụ của họ.

Người dân nơi ấy có một sự nhạy cảm âm nhạc rất tự nhiên.

Những điều này không thể học hết trong một thời gian ngắn.

Tôi nghĩ, nếu cùng họ thành lập ban nhạc, có lẽ mình sẽ tiếp tục được học hỏi trong một thời gian rất dài."

Dù tiếng Uyghur của Andy vẫn còn hạn chế, khi nghe anh nói ngôn ngữ ấy, người ta vẫn có thể cảm nhận rõ tình cảm sâu sắc mà anh dành cho vùng đất và con người nơi đây.

Một album được thai nghén qua nhiều năm

Album đầu tay của Living Mythologies bắt đầu được thu âm từ ba năm trước, nhưng quá trình chuẩn bị đã khởi động từ năm năm trước đó.

Andy dự tính toàn bộ hành trình hoàn thiện album có thể kéo dài từ bảy đến tám năm.

Làm thế nào để nhiều ngôn ngữ cùng hiện diện một cách hợp lý trong một tác phẩm, vừa bảo đảm sự liên kết về chủ đề, vừa giữ được những hình ảnh và không gian cảm xúc ban đầu?

Làm thế nào để các ngôn ngữ có thể chuyển đổi tự nhiên, uyển chuyển mà không làm đứt gãy dòng chảy âm nhạc?

Nếu tìm được lời giải cho bài toán này, Andy hy vọng đó sẽ trở thành một dấu ấn phong cách riêng của Living Mythologies trong tương lai.

Một thử thách khác là kinh phí sản xuất.

"Mỗi thành viên trong ban nhạc đều phải đóng góp tài chính. Tôi cho rằng điều đó là cần thiết.

Nếu bạn không sẵn lòng bỏ tiền túi cho tác phẩm của chính mình, rất có thể sản phẩm cuối cùng cũng không thật sự đại diện cho bạn."

Trong ba năm, ban nhạc đã lần lượt thu âm khoảng hai mươi ca khúc.

Một số bài có thể sẽ không bao giờ phát hành. Một số khác được dành cho album tiếp theo.

"Mục đích thu âm không chỉ là để phát hành, mà còn để làm tư liệu tham khảo.

Việc đưa những bản thu đã hoàn thành ra để mọi người cùng nghe và thảo luận là rất quan trọng.

Những gì đã đủ chín muồi để khán giả thưởng thức thì chúng tôi sẽ công bố.

Còn những gì chưa hoàn thiện, chúng tôi tiếp tục trau chuốt."

Hai mươi ca khúc đã được thu âm đều xuất phát từ tinh thần giao thoa văn hóa sâu sắc.

Các tuyến giai điệu chủ yếu được triển khai qua năm nguyên âm, kết hợp với âm sắc của trống daf, trống Tuva, tanbur, dutar, ghijak và igil, cùng nhiều nhạc cụ truyền thống khác.

Tất cả tạo nên thứ vive music giàu chiều sâu, đậm đặc âm sắc và sức gợi của Living Mythologies.

Âm nhạc như một con đường đưa những thế giới xa xôi đến gần nhau

Từ góc nhìn của một nhà dân tộc học, Nguyễn Phương Trân tìm thấy trong Living Mythologies một ý nghĩa đặc biệt.

“Cộng đồng nơi tôi nghiên cứu điền dã có khoảng ba mươi nghìn người Tajik sinh sống.

Nhiều người Việt Nam, kể cả những người thân quen, không thực sự hiểu tôi đang làm gì, nghiên cứu điều gì, hay đối tượng nghiên cứu của tôi là ai.

Nếu thông qua âm nhạc, những nhạc cụ, lời ca và thanh âm của các cộng đồng sống ở những vùng đất xa xôi ấy có thể hiện ra trước mọi người một cách trực quan và sống động; nếu âm nhạc có thể giúp người nghe biết rằng trên thế giới tồn tại một nơi như vậy, đẹp đẽ đến thế, dù xa xôi nhưng vẫn có biết bao điều đáng để chúng ta học hỏi, thì đối với tôi, đó đã là một niềm mãn nguyện.

Tôi mong mọi người hiểu hơn những gì mình đang làm.

Và tôi cũng hy vọng có thể khích lệ những người trẻ Việt Nam đi xa hơn, khám phá nhiều hơn và tìm hiểu văn hóa của những cộng đồng khác.”

Lời kết

Tôi tin rằng bản sắc tộc người là một thực tại hiện hữu.

Ngôn ngữ, hương vị, những phương thức biểu đạt được vun đắp qua nhiều thế hệ — đôi khi tất cả tạo nên những dấu ấn độc nhất, không thể thay thế của một cộng đồng.

Nhưng nếu tạm bước ra ngoài những khuôn khổ quen thuộc của quốc gia hay tộc người, liệu âm nhạc có thể hiện ra trong một hình hài phong phú hơn, toàn vẹn hơn?

Có lẽ Living Mythologies đang tìm kiếm câu trả lời bằng chính hành trình sáng tạo của mình.

Hãy cùng chờ đón album mới của họ.